

UNIVERZITET CRNE GORE
SUD ČASTI
Br. 04/1-1-120/1
Podgorica, 29.01.2018.godine

Sud časti Univerziteta Crne Gore, u Vijeću u sastavu: doc. dr Boris Vukićević, predsjednik Suda časti - predsjednik Vijeća, dr Dragana Kujović, naučni savjetnik, i prof. dr Miroslav Doderović, članovi Vijeća, rješavajući u predmetu optuženog prof. dr Vladimira Pešića, zaposlenog na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, zbog povrede Etičkog kodeksa Univerziteta Crne Gore, postupajući po Prijedlogu broj 04/1-1-2632 od 13. 10. 2017. prof. dr Mare Šćepanović i prof. dr Žane Kovijanić Vukićević, zaposlenih na Prirodno-matematičkom fakultetu, nakon javne rasprave održane 10. 01. 2018. godine, na kojoj su prisustvovali prof. dr Mara Šćepanović i prof. dr Vladimir Pešić, 29. januara 2018. godine, donio je

ODLUKU

Prof. dr Vladimir Pešić, zaposlen na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore

ODGOVORAN JE

Zato što je dana 11. 10. 2017. godine kao gost emisije „Iz pravog ugla“ na RTCG1 iznio neistine o radu Uprave PMF-a, tako što je izjavio: „Nije postojao nikakav konstruktivan stav. Uprava PMF-a za godinu dana ništa nije uradila. Ja bih očekivao, ako sam za model 4+1 da imam posle toga pripremljen elaborat. Oni ništa nisu uradili. Ja sam to rekao i u medijima. Najveći problem tog menadžmenta je bio što oni nisu htjeli da rade. Znači oni su bili nezainteresovani...lijeni“, čime je prekršio član 1, stav 10 Etičkog kodeksa (Profesionalna sloboda, naučna radoznalost i istraživački duh ne mogu biti opravданje za povredu osnovnih prava čovjeka i dostojanstva kolega ili drugih građana), član 3, stav 1 (Pripadnici akademskog osoblja njeguju kolegijalne odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju, kulturi komunikacije, poštovanju ljudskog dostojanstva i razumijevanju, vodeći računa o zajedničkim akademskim vrijednostima), član 3, stav 2 (U naučnim radovima, javnom djelovanju i u međusobnim odnosima akademsko osoblje je dužno njegovati kulturu argumentovanog dijaloga), član 3, stav 3 (Nedopušteno je omalovažavanje ličnosti kolege), član 3, stav 4 (Nedopuštena je neakademska retorika), član 3, stav 5 (Nedopušten je lauditivni pristup radovima drugih, ili uzdržavanje od kritike zbog ličnih interesa, ili ignorisanje tuđih radova zbog profesionalne ili lične netrpeljivosti), član 4, stav 1 (Akademsko osoblje dužno je u javnim nastupima i djelovanju promovisati humanističke vrijednosti, ugled struke i akademske zajednice i čuvati lično i profesionalno dostojanstvo kolega), zbog čega mu Sud časti, u skladu sa članom 11, čl.17 i čl.29 st.3 Etičkog kodeksa, izriče:

JAVNU OSUDU SA OBJAVLJIVANJEM U „BILTENU UNIVERZITETA CRNE
GORE“

Obrazloženje

Sudu časti su dana 13. 10. 2017. godine profesorice PMF-a prof. dr Mara Šćepanović i prof. dr Žana Kovijanić Vukićević podnijele Prijedlog za pokretanje postupka, br. 04/1-1-2632, u kojem su navele da je prof. dr Vladimir Pešić sa istog fakulteta „kao gost emisije *Iz pravog ugla* na RTCG1 izjavio laž tvrdeći da je PMF bio lijhen tokom rada na reformi“, pa su, kao članice Radnog tima PMF-a, prof. dr Šćepanović i prof. dr Kovijanić Vukićević zatražile da Sud časti izrekne mjeru u skladu sa Etičkim kodeksom.

Prijedlog je, u skladu sa članom 24 Etičkog kodeksa, dostavljen prof. dr Vladimiru Pešiću i on se o njemu izjasnio dana 18. 12. 2017. godine. U dostavljenom Izjašnjenju optuženi je, između ostalog, izrazio sumnju - razumiju li podnosioci Prijedloga značenje pridjeva lijhen i dao definiciju, navodeći da je „po definiciji pridjev lijhen: 1. koji ne voli raditi, koji malo radi, koji izbjegava napor, 2. koji izbjegava napor (lijena životinja, trom), 3. ekspr. koji je spor (lijena riječna matica)“.

Nakon toga, a u skladu sa članom 24, stav 2 Etičkog kodeksa, zakazana je rasprava na koju su pozvani predlagači i optuženi. Zapisnik sa rasprave potpisali su u predviđenom roku prof. dr Mara Šćepanović i prof. dr Vladimir Pešić.

Optuženi prof. dr Vladimir Pešić je na ročištu za raspravu naveo da se pri upotrebi riječi „lijenost“, koristio definicijom „onaj koji ne voli raditi, koji malo radi, koji izbjegava napor“, i da se njegova upotreba izraza, kada je riječ o radu PMF-a, odnosila prvenstveno na to da nije uložen dovoljan napor da se reforme sprovedu. U svom daljem izlaganju istakao je da nikad nije tvrdio da nije učinjen nikakav napor, već da je učinjen mali napor. Predložio je da se Prijedlog odbije kao neosnovan i da ga Sud osloboди optužbe.

Sud je na raspravi neposredno saslušao prof. dr Maru Šćepanović, koja je u bitnom istakla da ovakve sporne konstatacije nijesu prvi put izgovorene od strane prof. dr Vladimira Pešića, ali takve izjave nijesu prijavljene Sudu časti, jer se smatralo da njihov kolega možda ima problem sa razumijevanjem toka aktivnosti. Međutim, on je godinu i dva mjeseca poslije toga ponovio iste stvari. Takođe, ukazala je na elaborat iz marta mjeseca 2016. godine i prijedlog elaborata od 29. jula 2016. godine i dodala da postoji niz akata koji su dostavljeni u korespondenciji sa Rektoratom, kao i sa sastanaka u okviru Fakulteta.

Pažljivom ocjenom svih provedenih dokaza, pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, dovodeći ih u vezu sa navodima iz Prijedloga i odbranom optuženog, Sud je, na nesumnjiv način, utvrdio da je optuženi počinio povredu Etičkog kodeksa Univerziteta Crne Gore.

Svoju odluku Sud temelji na činjenici da je prof. dr Vladimir Pešić nesporno izgovorio navedene riječi, čime je, koristeći izraz „lijen“, koji nije svojstven akademskoj komunikaciji, povrijedio ugled i dostojanstvo radnog tima Prirodno-matematičkog fakulteta koji je radio na reformisanom modelu studija na Univerzitetu Crne Gore u periodu 2015-2016. godina. U vezi sa svojom ocjenom da se ne radi o elaboratu, prof dr Vladimir Pešić je podnio kao dokaz izvod iz dokumenta koji je nazvao „nacrt nastavnih planova“. Nasuprot tome, sudskom Vijeću su predočeni elaborati urađeni po modelu 3+2 i 4+1 od strane Radnog tima PMF-a.

U postupku je utvrđeno da u procesu reformi na Univerzitetu nijednim aktom Senata prije 30. juna 2016. nije odlučeno da se reforma mora izvršiti u okviru modela 3+2. U dopisu Centra za kvalitet broj 01-2818 od 2. novembra 2015, na koji se podnosioci Prijedloga pozivaju, navodi se da „je model 3+2+3 logičan izbor koji UCG usklađuje sa izvornim bolonjskim programima na evropskom prostoru visokog obrazovanja“, ali da „se, svakako, u slučaju odluke o modelu 4+1+3 očekuje dodatna argumentacija univerzitskih jedinica“, koju je PMF i dao. Treba napomenuti i da za određene fakultete i studijske programe čak ni u odluci Senata od 30. juna 2016. nije usvojen model 3+2+3.

Ipak, prof. dr Vladimir Pešić je, i u odgovoru na podnijeti Prijedlog, i u raspravi, naglasio da „reforma u njegovom vrijednosnom суду znači usvajanje modela ‘3+2+3’, a ne modela ‘4+1+3’ ili ‘3+1+1+3’ (ili ‘2+1+1+1+3’ ili bilo koje druge kombinacije“, s tim da je na samoj raspravi izjavio i da „PMF nikad nije ni imao želju da radi na reformi ‘3+2+3’“. U skladu sa tim, uprkos podnijetom elaboratu od strane PMF-a, kao i Zapisniku sa sjednice Senata UCG od 30. juna 2016. godine, koji potvrđuju angažovanje radnog tima PMF-a, prof. dr Vladimir Pešić je i dalje ostao pri iskazu da je „urađen mali napor (odnosno nije urađen nikakav napor)“.

Ne sporeći pravo, garantovano Etičkim kodeksom, svakog člana akademske zajednice da slobodno iskazuje svoje stavove i svoju viziju akademskog razvoja svoje fakultetske jedinice i Univerziteta kao cjeline, ali isto tako imajući u vidu da bi prof. Pešić, kao i svi članovi akademske zajednice, trebalo da bude svjestan odgovornosti za izgovorenu riječ, naročito putem sredstava masovne komunikacije, Sud zaključuje da su razlike između podnositelja prijave i optuženog bile *koncepcijске prirode*, a ne, kako optuženi navodi, razlike između *rada i nerada*, odnosno velikog i malog/nikavog napora. Predstavljajući podnosioce Prijedloga kao nekoga ko „nije ništa uradio“, „nije htio da radi“, „nije bio zainteresovan“, „bio je lijen“, optuženi je izrekao iskaz koji ne odgovara činjeničnom stanju koje je utvrđeno u dokaznom postupku. Na taj način je povrijedio ugled i dostojanstvo kolega koji su radili na elaboratu, koncepcijski različitim u odnosu na viziju razvoja prof. dr Pešića, ali koji je *nesporno postojao i predstavlja rezultat određenog rada i napora*.

Sud je posebno uzeo u obzir kao otežavajuću činjenicu da je prof. dr Vladimir Pešić sporne navode izrekao gostujući u emisiji na Javnom servisu, tako da je njegov iskaz mogao čuti široki auditorijum.

Sud je takođe utvrdio da je navod (što je prof. Pešić negirao u svom odgovoru) iz Prijedloga prof. dr Mare Šćepanović i prof. dr Žane Kovijanić Vukićević, prema kojem u ekspertskom timu Rektorata koji je napisao prijedlog za Studijski program Fizika nije bilo nijednog fizičara, istinit, budući da je u dokaznom postupku utvrđeno da ne postoji pisana odluka kojom su u ovaj tim imenovana lica koja su po struci fizičari.

Uvidom u sve priložene dokaze, izjave i podneske, Sud je zaključio da je prof. dr Vladimir Pešić, ocjenjujući rad PMF-a i njegovog menadžmenta riječima „nije ništa uradio, nije htio da radi, nije bio zainteresovan, bio je lijep“, izgovorenim na Javnom servisu, izvršio povredu člana 1, stav 10 Etičkog kodeksa (Profesionalna sloboda, naučna radoznalost i istraživački duh ne mogu biti opravданje za povredu osnovnih prava čovjeka i dostojanstva kolega ili drugih građana), člana 3, stav 1 (Pripadnici akademskog osoblja njeguju kolegjalne odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju, kulturi komunikacije, poštovanju ljudskog dostojanstva i razumijevanju, vodeći računa o zajedničkim akademskim vrijednostima), člana 3, stav 2 (U naučnim radovima, javnom djelovanju i u međusobnim odnosima akademsko osoblje je dužno njegovati kulturu argumentovanog dijaloga), člana 3, stav 3 (Nedopušteno je omalovažavanje ličnosti kolege), člana 3, stav 4 (Nedopuštena je neakademска retorika), člana 3, stav 5 (Nedopušten je laudativni pristup radovima drugih, ili uzdržavanje od kritike zbog ličnih interesa, ili ignorisanje tuđih radova zbog profesionalne ili lične netrpeljivosti), i člana 4, stav 1 (Akademsko osoblje dužno je u javnim nastupima i djelovanju promovisati humanističke vrijednosti, ugled struke i akademske zajednice i čuvati lično i profesionalno dostojanstvo kolega).

Shodno utvrđenim činjenicama, optuženom prof. dr Vladimiru Pešiću izrečena je mjera – javna osuda sa objavlјivanjem u „Biltenu Univerziteta Crne Gore“.

PRAVNA POUKA: Protiv ove odluke nezadovoljna strana može izjaviti prigovor Sudu časti u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Dostavljeno:

- optuženom
- predlagajuću
- u dosije
- a/a

SUD ČASTI UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK VIJEĆA SUDA ČASTI

Doc.dr Boris Vukićević

